

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se upravnica ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisnarska tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Izhaja vsak dan
 ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Razne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabržini, Novemestu itd.
 Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Moia piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Osebe oglašje 16 stotink na vrsto petič; poslanice, oskrbnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Vojna med Rusijo in Japonsko.

(Brzobjavne vesti.)

Novi japonski napadi.

LONDON 9. Reuterjev biró poroča iz Tokia, da so baje japonske vojne ladije minole noč obstrajevale utrdbe v Talienvanu in potem napale Port Artur.

Kitajski banditi.

LONDON 9. Jutranji listi poročajo iz Tokia; Ruski poslanik v Pekingju je naznanil kitajski vladi, da bo Rusija smatrala izjavo Kitajske o neutralnosti za neveljavno, ako ne prenehajo pustošenja kitajskih banditov.

Bitka na morju.

LONDON 9. »Daily Telegraph« poroča iz Tokia, da se ruska eskadra iz Vladivostoka nahaja na odprtem in se je baje udarila z japonskim brodom. Vsepeh boja ni še znan.

Japonski poskusi.

PARIZ 9. Raznim listom se poroča iz Tokia, da je japonska eskadra zopet prejela ukaz, naj za vsako ceno zapre vhod v Port Artursko luko, bodisi s pogreznjenjem trgovinskih ladij ali pa tudi, ako bi bilo treba topniških ladij in obrežnih križarjev.

Admiral Makarov v Port Arturju.

PARIZ 9. »Agence Havas« poroča iz Port Arturja, da je dospel tja admiral Makarov in ukazal razviti na križarki »Askold« admiralsko zastavo. Oklopnjača »Retvizan« so spravili v notranjo luko. Poškodovani deli ladije so zopet popravljeni in upati je, da bo ladija v najkrajšem času zopet popolnoma pripravna za bojevanje.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavne poročilo.)

DUNAJ 9. Začetkom seje je odgovoril ministerski predsednik dr. Koerber na interpelacije glede dijaških demonstracij v Pragi. Takoj po pričetem govoru so pretrgali češki radikali izvajanja ministra predsednika z trajnim hrupom. Predsednik je pozval poslance Hoza in Fresla na red. Češki radikali so neprenehoma ropotali in slišati je bilo posamezne klice: »Abzug Koerber«. Ministerski predsednik je za nekoliko časa pretrgal svoj govor, potem pa zopet nadaljeval med ropot svoj govor na interpelacije, ki je bil na koncu sprejet z demonstrativnim ploskanjem nemških poslancev. — Ministerski predsednik je izjavil, da se glede praških izredov noče spuščati v podrobnosti. Tako zvani »bumel« nemških dijakov je že več desetletij udomačen na nemških vseučiliščih in ni bil dosedaj tudi od državnih oblastnih prepovedan. Tudi ako bi se na čeških visokih šolah udomačile slične navade,

bi gotovo vlada ne delala v tem oziru zaprek. (Odobranje na levici, viharen odgovor čeških poslancev.)

Vlada bi te navade zabranila, ako bi se pojavila nevarnost za javni mir. Minister krivi nekatere češke časopise, da so prebivalstvo bujskali proti nemškim dijakom. (Trajajoč hrup.) Minister konstatira, da so vladni organi prepredili večje nemire in da bo vlada podvzela vse shodne korake, da ohrani mir, ki je dolžna da skrbi za osebno varnost. Iz tega sledi, da bodo vsi tisti, ki so izgrede zakrivali, sodnijsko kaznovani.

Minister odvrta od sebe trditev poslance Baxe, ki mu v svoji interpelaciji očita, da je on, minister, glavni provzročitelj izredov. (Trajajoči »Abzug«-klici čeških poslancev.) Minister omenja dalje, da vlada spoštuje v ustavi zajamčeno pravo državljanov in se vzdruže vsacega policijskega nadzorstva. Toda neki drugi faktor je tu, ki prevzima vlogo varuha, namreč terorizem.

Terorizem bo uničil pri prebivalstvu zmisel o veljavi zakona. Narodnostni terorizem in državljanska svoboda sta si tako velika nasprotnika, da bo morala vlada še odločneje storiti svojo dolžnost ter povsod in nasproti vsakemu varovati zakon in javni red.

Minister je nadalje odgovoril na interpelacije Kiemana radi dogodkov v St. Hippolitu.

Predlog poslance Ksfana, naj se začne debata o odgovoru na interpelacije glede praških dogodkov, je bil odklonjen.

Po čitanju došlih vlog je predlagal posl. Dyk, naj se imenuje grajalni odsek proti poslanu Iro radi večrajšnjih izjav med govorom ministerskega predsednika, ki so bile za Čehe žalilne.

Zbornica je na to nadaljevala razpravo o nujnem predlogu posl. Silenya, ki je zavzemala skoraj vso obravnavo o praških dogodkih, na kateri so Čehi polemizirali proti izjavam ministerskega predsednika ter Nemce označili za provzročitelje nemirov.

Nemški poslanci so branili rektorja dunajskega in praškega nemškega vseučilišča pred napadi čeških poslancev ter so označili praški mestni zbor za provzročitelja protinemškega gibanja. Češki radikalni poslanec Fresl je govoril skoraj tri ure češko; nadaljeval je potem svoj govor v nemškem jeziku je ostro napadal ministerskega predsednika, kateremu je očital, da ni držal prisege na ustavo in državne osnovne zakone. Fresl je bil radi teh besed pozvan na red.

Govor posl. Fressla, kakor tudi zaključni govor posl. Silenya, kateri je Nemcem očital nasilstvo nad češkimi delavci, je bil trajno pretrgan po viharnih protestih

cesti proti Dakičevi hiši, so se ozrli vsi; nekaj njih je pomajalo z glavo, nekateri so zmignili z rameni, pak so se takoj spustili v tih razgovor. Jovanino je gledal s praga svoje kavarnice proti nebu, kakor da šteje oblakiče, v sijajni modrini, rudeče od solnea z zapada — v resnici pa je poslušal ono sgorpodo.

— Glej ga samo! Hodi kakor da je kupil polovico Londona, jaz pa bi stavil svojo glavo, da nima v žepu niti sto goldinarjev — je vkliknil brodolastnik Pavel Francetič, udarivši se z desnico po tilniku, da pokaže, kako bi pustil, da se mu odseče glava. Tako je Francetič govoril o človeku, ki je hitel proti hiši brodolastnika Dakiča.

— Dragi Pavel, govori ti, govori, kar te je volja, ali Larisova hiša bo najlepša na Banji! — je udaril Francetiča po rami sosed, neki stari kapitan, bele brade in belih las.

— Lahko je zidati hišo s ptujimi denarji, na dolg — je zganil z rameni Francetičev sin Karlo, pomorski kapitan, krasen mladenič, stasovit in jedrat.

— Dakič ima obilo kaso. Ko pride do-

vsememskih poslancev. Predlog češkega radikalnega poslance Reichstädterja, da se o nujnem predlogu Silenya-jevim imenom glasuje, je bil odklonjen z 157 proti 69 glasovom. Prihodnja seja jutri.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 9. Zbornica je prešla na dnevni red, t. j. na motivacijo predloga ministerskega predsednika Tisze. Med velikim ropotom opozicije in mejklici »Ven«! je začel Tisza navajati razloge za svoj znani predlog. Novi poslovnik ima namen reševati mnogo zakonskih načrtov, katere je obstrukcija zapela v brezkončne debate, sumaričnim potom. Minister izjavlja, da bo pospeševalno razpravo raztegnil tudi na definitivni poslovnik.

Iskreno želi, da bi pri izdelavi novega poslovnika sodelovale vse stranke; v to svrhu se bo imenoval odsek, v katerem bodo vse stranke zastopane. Minister izjavlja dalje, da bo dal vse mogoče poročstvo, da ne bo novi definitivni poslovnik prekoračil mej neizogibne potrebe. Priporoča torej med navdušenim pritrujevanjem liberalne stranke, katere spremljajo posamezni zaničljivi mejklici, sprejem njegovega predloga.

Za ministerskim predsednikom so govorili poslanci Ugron, Katkai in grof Ivan Zichy. Zbornica je na to prešla na glasovanje o dopustitvi Tiszovega predloga. Predsednik je priobčil, da je nad 20 poslancev zahtevalo glasovanje po imenu, ki se je začelo. Med glasovanjem je opazil predsednik, da se niso imena z »da« glasujočih poslancev zaznamovala ter da je radi tega glasovanje neveljavno in se mora seja prekiniti.

V nadaljevanju se je predlagal ministerski predsednik, naj se iz ozira na razpoloženje zbornice in na dejstvo, da so mnogi poslanci, ki so glasovali, že odšli, ponovitev glasovanja po imenu odloži za jutri. Predlog je bil sprejet in seja zaključena.

Brzobjavne vesti.

Pravna fakulteta v Roveredu.

DUNAJ 9. Danes se je razdelil med poslance zakonski načrt glede ustanovitve samostojne pravne in državnoslovne fakultete z italijanskim naučnim jezikom. Načrt ima 6 paragrafov.

Po tem načrtu prične fakulteta svoje delovanje s prvim zimskim semestrom po sankcioniranem zakonu. Predavanja, ki ne spadajo v pravno in državnoslovne vede, se zamorejo vsiti tudi na nemškem jeziku.

Fakulteta bo enakopravna fakultetam vseučilišč vstevši pravo podeljevati doktor-

mov, da še kak tisočak svojemu zetu, se je oglasil Jovanino.

— Ako je neumen. Jaz bi mu ne dal niti toliko le! — je rekel stari Francetič, dotaknivši se z nohtom palca velikega in po črnelega zoba, ki mu je bil edini ostal v zgornji čeljusti.

— Pavel moj, nikar se ne šali s tem svojim zobom, ker, ako ga izdereš, ne poneseš v grob niti enega, — mu je pripomnil sosed.

— Ta mi ostane, se drži trdno. Ako doživim sto let, se obesim nanj, pošalil se je stari Francetič, a bilo mu je le petinasedemdeset let.

— Čujem, da pride Dakič za kak dan na Banjo. Ali, kakova radost ga čaka! Dve leti ga ni bilo doma, a sedaj najde morda sina. Nama drugim se še ni dogodilo kaj takega. Prav mu je! — je zaključil neki Francetičev sorodnik, zažgavši že v dvajsetih svojo smotko.

— Da li najde sina, to se še ne ve. Morda bo hči. Skoro se bo vedelo. Tako čujem. Sedaj ima Banja nekaj, o čemer more govoriti! — je prikimal star Francetič.

stvo. Pravice rektorja bo izvrševal dekan, pravice akademičnega senata pa profesorski kolegij fakultete. Kandidati bodo morali izkazati na izpitih znanje nemškega jezika. Ko začne fakulteta svoje delovanje, izgube veljavno naučne in izpraševalne uredbe, obstoječe za italijanske slušatelje prava v Inomestu in Gradu.

Nadvojvoda Oton.

DUNAJ 9. Nadvojvoda Oton je dospel danes semkaj iz Montecarla.

Nemiri na Španskem.

VALLADOLID 9. Tukaj so nastali zopet nemiri. Izgredniki so udri v prodajalnice za orožje in so se polastili orožja. Policija je bila prisiljena streljati. Neki mladi mož je bil ubit, več oseb pa ranjenih.

MADRID 9. V zbornici je izjavil ministerski predsednik, da imajo dogodki v Valladolidu revolucijski značaj. Minister je tajil, da so bili proti izgrednikom odposlani vojaki.

BARCELONA 9. Policija je odstranila na ulicah prilepljene anarhistične lepake. — Izdan je bil ukaz, da se raznašalce lepakov stavi pred sodišče. Vlada je podvzela shodne korake, da prepreči eventualne izgrede. — V Kataloniji vlada velik nemir med delavci.

Dementi.

BEROLIN 9. »Norddeut. Allg. Zeitung« dementira vest raznih inozemskih listov o odstopu ministra Hammersteina.

Razveljavljen zakon o Jezuitih.

BEROLIN 9. Zvezni svet je odobril v svoji večrajšnji seji po državnem zboru sklenjeni zakonski načrt glede razveljave zakona o Jezuitskem redu od 4. julija 1872.

Consumatum est!

Dovršeno je. Minister za nauk Hartl je že predložil avstrijskemu parlamentu načrt za ustanovo italijanskega vseučilišča, ali točneje povedano: juridične fakultete v Roveredu v Trentinu.

S tem je Trst za vedno izgubil vseučilišče, za katero so se toli trdovratno borili tržaški Italijani in tržaški poslanci. Da: Consumatum est de facto!

Modri in pametni trentinski Italijani so jednostavno izgrlili svoje drage brate, Italijane v Trstu in ob Adriji, in to na fira, aristokratsko-diplomatičen način. Ustanovljenje italijanske juridične fakultete v Roveredu je pravi definitivni dementi nepraktične in brezglave politike primorskih Italijanov! Ti poslednji sicer niso pozabili, da v Trstu in okolo Trsta je Slovencev in Hrvatov. Ali oni so hoteli ubiti dve muhi jednim udarcem: Preko Slovencev in primorskih Hrvatov so hoteli preiti s prezirom, pak pokazati svojo

Rikardo Laris, Lucijin mož, je že vstopil v hišo svojega tasta Dakiča. Gospoda pred kavarno so se še dolgo razgovarjali o njem. Laris je potrkal na vrata Malvinine sobe in je vstopil takoj.

Malvina je sedela v naslonjaču poleg postelje, blede, zabuhlega in izmučenega obraza, od joka rudečih oči. Bila je v dolgi pisani halji, vsa razpeta okolo pasa, rejena in široka. V sobi je bilo soparno.

— Kako ti je Malvina? — jo je vprašal Laris, odločivši klobuk na mizo.

Ona je pobrala iz svojega krila pismo in mu rekla tiho, naj prečita; potem je poktila z rokama obraz in zajokala.

— Kedaj si dobila to pismo? — je poškilil vanjo Laris.

— Danes. Čitaj je! Raci mi, kaj naj storim? Kam naj grem sedaj?

— Ne boj se, Malvina! Dakič se že pomiri.

— On ve vse: Jaz sem izgubljena. Rikardo, pomagaj mi, svetuj mi, kaj naj storim! Prosim te, usmili se me!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevedl J. S.

Drugi del.

I.

Pred kavarno »Parigi« je sedelo nekoliko brodolastnikov in pomorskih kapitanov, ki so vsi umolkali hkratu, ko je prišel mimo človek tankega in visokega stasa, bledega lica, velikih črnih oči in v temno modri obleki najnovejšega kroja. Bilo mu je okolo trideset let. V levici je držal svoj svetli cilindar, z belimi in dolgimi prsti pa je sukal lepe črne brke ter je hodil zamišljeno v skrbeh, nagubančenega čela. — Črni lasje, gladko počesani, po sredini razdeljeni, so se mu svetili od neke masti, ki je jako dišala. Vrgši nemiren, plah pogled na ono gospodo pred kavarno, jim je malo pokimal, a na ta njegov pozdrav so se le nekateri dotaknili klobuka, leno privzdignivši svojo roko. Ko se je nekoliko oddaljil od njih, gredé po

premoč nad njimi. Se svojim političnim nar- kotizmom vzajemnosti vseh avstrijskih Ita- lijanov — pa so hoteli uspraviti aspiracije resnih, delavnih in mnogo inteligentnejših trentinskih Italijanov, ki so po pravici in po svojem geografskem, nacionalnem in indu- strijalno-trgovinskem položaju ena kompaktna italijanska matematična celota!

Pisce teh vrstic je skozi mnogo let pri- hajal v Trentin in pozna vrlo dobro ne samo mest Trident in Rovered, ampak tudi druga glavna mesta — Ala, Riva, Arco, Mezzo- lombardo, Mezzotedesco, Pergine, Levico, Borgo itd. — pa pozna ne samo socialnih in političnih tamošnjih odnošajev, ampak tudi pojedine politične ljudi in voditelje Italijanov v Trentinu, s katerimi je imel časa in prilike prihajati v dotike in v raz- govore.

Župan mesta Rovered, Valerijan Mal- fatti, je človek čvrstega političnega značaja, širokega izobraženja, in je se svojim sročem, svojim umom, svojim iskrenim prepričanjem jeden od najmarkantnejših tipov italijanstva vseh krajev Avstrije, v katerih bivajo Ita- lijani.

Valerijan Malfatti ima jako razširjene odnose poznanstva in sorodstva v Italiji, pak ga pisec teh vrst povsem lojalno in ne- pristransko more karakterizirati za pristne- jega in boljšega Italijana, nego-li so vsi Italijani Trsta in Istre skupno računani!

Rovered je res popolnoma zaslužil to čast, da dobi juridično fakulteto, ker Rove- redanci so ljudje z najširjim političnim, ali tudi industrijalnim in trgovinskim izobraže- njem, ki ne poznajo političnih šarlatanerij in machiavellističnih mahinacij, katerih se po- služujejo tržaski: »Piccoloveci e tutta la compesgia bella.

V Roveredu bodo italijanski dijaki tro- šili malo, a učili mnogo. Da je juridična fa- kulteta bila ustanovljena v Trstu, trošili bi mnogo, učili pa nič. Sic transit gloria »Piccolo« -i et eamorrae!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 9. marca 1904.

Z vojnega pozorišča v Vzhodni Aziji so nam na razpolago le jako revne vesti.

Nu, ako jemljemo v obzir, da je japo- nski flota modernizirala svoje grozničave napade na Port Artur, da jih je celo zaustavila po- polnoma, a da je z druge strani z nekoliko svojih ladij hotela bombardirati Vladivostok, ki je — to je pomemben moment — na po- vsem nasprotni strani Port Arturja; potem navstaja za Japonce nova situacija toliko v vodah Tihoga oceana, kolikor v sami Ko- reji za Japonce.

Zakaj je japonska flota ostala oddaljena od Vladivostoka 8 vrat (1 vrata — 1077 m., torej celih 8616 metrov), na kateri je brez vsacega vspeha postreljala za 200.000 rubljev iz svojih topov?!

To je admiral Togo odredil zato, ker se zdi, da je v Japonski zavlada veliko neza- dovoljstvo v narodu zato, ker niti od japo- nske flote, niti od japonske vojske na kopnem v Koreji niso došli v poslednjem tednu ni- kakih glasov o vpešnih vojnih operacijah. A, ker so Japonci sedaj v največem razburjenju in bojzani glede končnega izida vojne, in ker se v Japonski bolj in bolj krapijo opozicio- nalna stranka, ki je bila proti vojni, pa je japonska vlada iz strahu pred eventualnimi notranjimi nemiri, ki bi mogli naperiti svojo ostrino tudi proti sami japonski dizastiji, za- ukazala admiralu Togo, naj na vsaki način demonstrira pred Vladivostokom. S tem so hoteli pokazati Japoncem v Japonski, da so Rusi blokirani tudi v Vladivostoku od japo- nske flote.

Mi, se svojo stran, moramo naglasiti, da Japonska flota ni več v oni potenci, kakor je bila dne 8. februarja, ker je velik del ja- ponskih oklopnaš in torpedovk poškodova- nih in odposlanih v Japonsko na popra- vilo, a nekoliko japonskih brodov se je po- gubilo. Do sedaj so se Japonci pred Port- Arturjem samo blamirali in so le pomogli do- spoznanja, da je Port Artur za Japonce ne- pridobljiv. A ker ti poslednji ne morejo Port Artura uničiti, logično je, da tamkaj ne mo- rejo niti vojske debarkirati.

Tudi v Koreji je za Japonce situacija zelo resna. Ruska flota iz Vladivostoka kri- žari svobodno med Vladivostokom, Japonsko in Korejo.

V Posjetskem zalivu ni japonskih voj- nih ladij; zato ni čudo, da se Rusi ob reki Tumen koncentrirajo in utrjuje. Oni so že

došli v bližino Kiong-fonga, ki predstavlja jako važno strateško točko. Tako je med- ustjem reke Tumen in Vladivostokom prire- jena tesna komunikacija ruske flote z vojak- na kopnem.

Ovacije ruskih kmetov vojakom.

Iz pisma nekega ruskega častnika nje- govni materi donša »Novoje Vremja«: »Na vseh večih postajah prirejajo nam prisrčne ovacije. Tudi po noči se zbirajo kmetje na postajah v velikem številu, da pozdravljajo vojske.

Kmetje se bližajo vagonom, snemajo kape pred nami in govore, da so priveli seboj iz sela vse, kar so imeli, da podarijo vojakom za pot na bojišče. Odigravajo se neopisni pri- zori. Pred-me je prišel visok mušič, čič- vidno starosta sela, in izročil mi je denarja, nabranega v vasi — veliko kaso, polno ba- krenega denarja. Ko se je razdelila množica, gledal sem cele gore pogač, kruha, jajec, obleke, perila, toplih pokrival, rokavic, itd. Ko so vse to spravili v vagon, je bil isti na- tlačen do stropa. To je bilo po noči, ko je večina vojakov spala. V imenu vseh voja- kov sem se zahvalil starosti in se poljubil žnjim, a potem sem šel iz roke v roko od mušiča do starke — a stare žene so me bla- goslovljale. Ko sem stopil v vagon, je prihiti- tel jeden mušič, rekši: »Vaše blagorodje pustite zatrobiti »ura«! Jaz sem vključil in po nočni tišini je na daleč odmevalo od gro- movitih klicev »ura«!

Ruski general topništva o Port Arturski trdnjavi.

General Huk, eden najznamenitejših ru- skih generalov topništva, je izjavil, da za Port Artur ni nikake nevarnosti tudi v slu- čaju, ako bi ga Japonci oblegali. Utrdbe so iz zemlje in betona, pojedina sovražna krogla zamore odkriti k večemu kak majki kos; no, taka poškodovanja niso vredna, da se jih omenja. Sicer je trdnjava z vsem dobro pre- skrbljena za eno leto. Vsi vladni uradniki dobe za čas obleganja dvojno plačo.

Nakupovanje konj za Japonsko.

Iz Odese se poroča, da so ruske oblast- nje zaplenile v L'bvavi 600 konj, nakuplje- nih v južni Rusiji na račun Angležke, ker so ti konji brčkone namenjeni za japonsko vojsko.

V ponedeljek je bilo na semnju za ži- vino v Šopronju nakupljenih 400 konj, ki se odpošljejo v Japonsko. Japonska se malo peča s konjerejo in, kakor se vidi, mora celo v Evropi nakupovati konje za svojo vojsko.

Simpatije Slovencev za Rusijo.

Občinski svet ljubljanski je na predlog župana Ivana Hribarja odposlal na petro- grajski dvor nastopno brzojavko: »Občinski svet deželnega glavnega mesta Ljubljane daja izraza želji, da Bog obrani Rusijo, kakor za- štiti našo krščanstva in Slovanstva, pred vsemi nevarnostmi in da na rusko orožje na dalj- njem Vztoku pripne lovor zmage«.

Iz »Slovenca« pa posnemljemo, da je slovensko delavstvo v Ljubljani potom »Ka- toliškega delavskega društva« poslalo ru- skemu narodu v ruščini sestavljeno izjavo, s katero želi ruskemu orožju slavno zmago na korist vsega Slovanstva. Tudi mej damami v Ljubljani je živahna sgitacija za tako izjavo. Slednjič poroča »Slovenec«, da tudi župa- nije ljubljanske okolice pripravljajo nekaj sličnega.

Hrvatske simpatije za ruski narod.

»Hrvatski Sokol« v Zagrebu je priredil minolo soboto komers na korist bednim bra- tom v Makedoniji. Tam doli na obalih Var- dara in Strume krvavi naš brat, ki ga stiče Azijat in mu ubija dušo in telo. Tisoče na- rodnih mučeničkov je se svojo krvjo zalilo deblo svobode... trpljenje naših makedon- skih bratov je v krvavo obtožbo za kulturno Evropo in XX. stoletje.

Teh mučeničkov se je spomnil »Hrvatski Sokol« v Zagrebu. Ali na komersu se ni manifestiralo le bratsko sočutje do muče- ničkov in trpinov v Makedoniji, ampak na istem je došlo do velike manifestacije slovenske solidarnosti v obče in do ganljivega pojava simpatije, do velike manifestacije do naroda zaščitnika vsega Slovanstva, ki na daljnem Vztoku preliva ravnokar sveto svojo slovan- sko kri tudi v borbi proti... Azijatu!

Na ganljiv način je dal romanopisec Babič Gjaleki izraza tem srčnim in krvnim simpatijam do bratskega naroda, rekši med drugim: Na velikem in gorostasnem delu, ki je izvaja Rusija v širjenju kulture na skrajnem Vztoku in pridobiva naši zapadni prosveti nedogledne prostore in ogromne

kraje, na tem veličastnem delu se jej je uprl in začel vojno proti njej sovražnik, ki ne zastopa le malega in nasproti Rusiji neznat- nega Japana, ampak ono mnogoštevilno, iz- tisoč razlogov nevarno rumeno raso, ki je bila že tolikokrat v nesrečo in strašna v zgodo- vini človeškega napredka, raso, ki je dala človeštvu Atilo, Arpada, Džingiskana, Osmana, in kakor so se nazivali vsi ti grozneži, a zgodovina jim je vsem skupaj nadela ime »bičev človeškega roda«. Zato ni fraza, ako je rekel, da je v interesu civilizacije — zmaga Rusije nad Japonsko. To je resnica, da bodo na vse veke ožigosani oni narodi bele rase, ki žele zmage Japoncem... No, nocoj, tu na rojstni nam hrvatski grudi, kjer odmeva ista slovanska beseda, kakor ob Nevi, Volgi in na obalah Vladivostoka, ne bi bil jaz popoln, ako bi povdarjal le interes civi- lizacije, ki je navezana na rusko zmago, ne bi bil popoln, ako bi povdarjal samo bratsko ljubav, ki nas sili, da želimo Rusom zmago — saj kri ni voda — ampak jaz moram povdariti še, da je uprav v interesu in v potrebi našega narodnega življenja, da zmaga Rus! Mi, ki dan na dan občutimo v svojem narodnem življenju, kaj pomenja gospodstvo rumene rase, bi občutili to še groznejše, brez- obzirneje v tisti čas, ko bi nesreča hotela, da Rusi ne bodo zmagovalci. Zato dvigam čašo, visoko v zrak jo dvigam, da spojim žajo žark, navdušen vsiklik: Hura Rusom! Hura slavnemu ruskemu orožju! V slavo in zmago ruskih junakov!

Ko je Gjalski zaključil, se je vsa dvo- rana tresla od navdušenega klicanja, občini- stvo pak je ustalo in zapelo rusko himno. A ko je dr. Car predložil, da se odpošlje carju pozdrav, je doseglo navdušenje svoj višek. Carju je bila odposlana nastopna br- zojavka:

»Hrvatje, zbrani na svečanem komersu, prirejenem po »Hrvatskem Sokolu« v korist naših slovanskih bratov v Makedoniji, izra- žajo Vašemu Veličanstvu kakor vladarju bratskega nam naroda ruskega, najtopleje želje, da Bog vsemožni blagoslovi Rusijo in ovenča njeno orožje na čast Rusije in največo radost vsega slovanskega sveta«.

Znamenit dogodek na tem komersu je bil govor Poljaka Grabovskega, ki je izvajal, da Poljaki hočejo ohraniti svojo na- rodno individualnost in se nečajo potopiti v ruskem morju. Ali — je nadaljeval — kakor imate vi svoje »čiste«, tako imamo tudi mi šovinistično stranko, ki hoče širiti mržnjo do ruskega naroda in v sedajji vojni želi zmago Japonski. V tej vojni moramo stati na strani Rusije, ker je to borba dveh kultur, a Rusi so borili za našo evropsko kulturo. Poljski narod, če tudi ni nikoli pe- val »Bože carja hrani«, rad kliče: »Bože narod ruski hrani!« Dal Bog, da ruska zmaga na daljnem Vztoku donese svobodo ruskemu narodu! — Govornik je naglasil idejo slo- vanske vzajemnosti in je zaželel narodu ma- kedomskemu, da nam zasije zlato solnce svo- bode!

Položaj na Ogrskem.

Grozeči položaj na Balkanu in veliki do- godki na skrajnem Vztoku so povzročili, da se je politična javnost manje bavila s politično in parlamentarno krizo na Ogrskem, nego bi se sicer. Mej tem pa je trajala kriza v par- lamentu dalje z nezmanjšano silo, ker je sicer mala ali odločna obstrukcijska četa znala pre- prečati vsako delo. Čas pa hiti dalje. Dolgo časa je tiščal ministerski predsednik grof Tisza tisto železno roko, o kateri se je poprej toliko govorilo, v žepu, ker se je menda — o čemer priča dejstvo, da je govoril malone v vsaki seji zbornice — nadejal, ali da s pra- pričevalno besedo omechi obstrukcijo, ali pa jo utruji. Ni se zgodilo ni eno ni drugo, ampak nasprotno. Stare nasprotstvo med gro- fom Tiszo in nepreračunljivim grofom Appo- nyjem je zopet vsplapolalo in s tem je mala obstrukcijska četa zadobila moralne in številne pomoči. In ker tudi katoliška ljudska stranka dela na pad Tisze, je bil ta poslednji sled- njič postavljen pred alternativo: ali odstopiti, ali potegniti iz žepa in visoko vzdigniti tisto železno roko. Grof Tisza se je odločil za po- slednje in njegova železna roka je prinesla v zbornico predlog začasno upremo po- slovnega reda v zbornici in sicer v ta namen: da se rešijo gotovo nujne neodložljive pred- loge, kakor eti n. pr. predlogi o proračunu in o novincih. Za razpravo o teh predlogih bo po predlogu grofa Tisze poslovni red jako poojstren in moč in oblast predsednika jako pomnožena. Predsednik bi imel n. pr. celo to

pravico, da bi nemirneje in odločneje po- slance dajal odstranjati iz zbornice, da ne bi mogli več ovirati razprave. Ali to začasno poojstrenje poslovnega reda še ni bilo, ki naj bi ogorčilo opozicijo. Največi vihar v vsej opoziciji — tudi v oni, ki zadnje čase ni obstruirala — je povzročilo dejstvo, da je med onimi predlogami, ki se imajo rešiti s pomočjo take poojstrene oblasti predsedništva, je tudi definitivna reforma poslovnega reda. Opozicija je torej v nevarnosti, da se z nasiljem uvede poslovni red, ki bi za dolgo pomenjal zanjo vrh okolu vratu, ali, kakor je rekel posl. Polonyi v predčerašnji seji zbor- nice: ki opoziciji zapleni vse pravice, a pred- sedniku dade policijsko oblast.

Ta nevarnost je stisnila zopet skupaj vse skupine opozicije, ki so sklenile upirati se predlogu grofu Tisze na življenje in smrt. In res je nje skupni odgovor na namere Tisze za udušnje obstrukcije ta, da je začela — z obstrukcijo na vsej črti.

Sedaj je le vprašanje: kdo ji močnejši, ali železna roka Tisze, ali odpor opozicije?! Mi menimo to poslednje. Grof Tisza bi imel nado, da nadvlada opozicijo, ako bi imel ve- čino, ki bi bila enodušno in iskreno na nje- govni strani. Ali temu ni tako; v vladni večini je marsikdo, ki tako le na skrivnem ljubez- njivo skili tja čez k opoziciji. Taki elementi niso zanesljivi v kritičnem momentu, izlasti pa ne, ako se javno mnenje postavlja proti njihovemu vodji. Če tudi ne beže očitno, vendar pa — ne streljajo. Na tem pa ni dvo- miti, da bo opozicija znala razburjati javno mnenje in da bo v ta namen znala risati v najtemnejših berrah namene grofa Tisze. Po našem mnenju bo moral ta poslednji vendar le poseči po tisti ultima ratio, s katero vedno grozi: po razpuščenju zbornice. A potem bodo imeli na Ogrskem volilni boj, ki bo glede srditosti prekašal morda vse prednike. In to hoče nekaj reči na Ogrskem.

Dogodki na Balkanu.

Vest iz Carigrada, da se v kratkem do- vršijo pogajanja med Turčijo in Bolgarijo, ni presenečila diplomatskih krogov. Ta pogaja- nja so se že vršila pred shodom v Mün- stegu in so se pričela radi tega, ker z napo- vedanimi reformami nisti bili zadovoljni ni Turčija ni Bolgarija. Bolgarija ni bila zado- voljna, ker se ni mnogo natejala od teh re- form. Turčija pa bi se rada odtegnila kon- troli Avstro-Ogrske in Rusije. Ta pogajanja je vodil na bolgarski strani zastopnik Bol- garije v Carigradu, Načovič, in sicer, kakor se vidi, vpešno.

Turčija je privolila Bolgariji nekoliko koncesij; zdaj pa hoče baje tudi izpolniti njene želje glede amnestije macedonskih be- gunciev in glede olajšanja prometa na gran- ici. Nasprotno se je Bolgarija zavzela strogo nadzirati svoje meje in zabranjati ustašem prehod preko njih v Makedonijo, sploh skr- beti, da se vzpostavi mir. Sklep teh dogovo- rov bi utegnil v resnici tudi vplivati na po- mirjenje Makedonije, ne da bi oviral izvajanje reform od strani Avstro-Ogrske in Ru- sije.

Minolo nedeljo je prišlo v Sofijo 200 srbskih dijakov obiskat tamkajšnje vsučil- liščne dijake.

Na postaji, kjer se je zbrala velika mno- žica naroda, so bolgarski dijaki najsrčneje vsprejeli svoje srbske tovariše.

Dnevne novice.

Odlikovanje. Cezar je podelil upoko- jenemu sodnemu slugi Štefanu de Ga- spariju v Červinjanu srebrni križec za zasluge.

Poziv za sklad, da se iz njega po- stavi Juriju Vegi spomenik v deželnem stolnem mestu Ljubljani. Podpisani odbor se usoja obračati s tem pozivom na vse po- znavalce in prijatelje znanosti, pa tudi na vse cenitelje in častitelje junjskih činov s prijazno prošnjo, da bi mu dejansko pomagali zbirati doneske in tako izvršiti patrijotično podjetje, čegar pomen ne sega samo čez meje naše ožje domovine, ampak tudi čez meje avstrijske države.

Namen je podpisaneu odboru poskibeti za to, da po vsem svetu znani in slavni ma- tematik baron Juri Vega, vitez Marije Terezije reda, prejme v deželnem stolnem mestu svoje ožje kranjske domovine, v Ljubljani, dostojen spomenik in da tako domovina častno povrne, kar je že dolgo dolžna odličnemu učenjaku, vrlému branitelju in pospeševalju civilizacije.

Baron Juri Vega, rojen l. 1754 v Zgornji v Meravški fari na Gorenjskem, sin nepremožnih kmečkih roditeljev, ki je pri topništvu, kamor je prestovoljno vstopil kakor »prostak-kanonik«, dosegel častno stopinjo podpolkovnika, je bil zaradi svojega izvrstnega znanstvenega delovanja in zaradi svojih odličnih vpehov na bojnem polju v turških in francoskih vojnah že za svojega življenja deležen obilnih in posebnih časti in odlikovanj.

Za njegova dolej ne še prekošana logaritmično-trigonometrična dela, ki so bila tudi na angleški, francoski, nizozemski in ruski jezik prevedena in izmed katerih je njegova logaritmično-trigonometrična priročna knjiga prišla že v 80. tisku na svetlo in se še vedno uporablja na srednjih in višjih učilišnih vseh kulturnih narodov, so ga učene akademije in učene družbe v Londonu, Berlinu, Gotingi, Pragi, Erfurtu, Moguncoji izvolile za svojega souda.

V svojem svojstvu kakor vojak, kakor pripadnik staroslavne bombardirske kora, se je izkazal zlasti v Lavdonovi vojski pred Belim gradom kakor praktičnega artilerista in je odločil, da se je dne 8. oktobra 1789. vdala trdnjava Beligrad, dne 14. novembra 1793. pa je s svojim odličnim postopanjem provzročil, da si je naša vojska osvojila Fort Louis, ter je tako izvršil svoje najslajnejše junško dejanje, ki je bil zanj tudi odlikovan z vitežkim križem Marije Terezije reda.

Leta 1800. povišan v (avstrijski) baronski stan, je bil Vega leta 1801. kakor soud vsprejet med dež. stanove vojvodine Kranjske.

Da se temu že v življenju toliko odlikovanemu vojaku zdaj, ko je minolo ravno celo stoletje, odkar je padel pod zločinsko roko zavrznega morilca, zagotovi hvaležna spomin na njegova velika znanstvena dela in na njegove sijajne vojaške čine in se mu tako postavi dostojen spomenik v deželnem stolnem mestu Ljubljani, se je tukaj ustanovil osrednji odbor, ki se obrača do najširših krogov v uljudno prošnjo, da bi blagovolili materialno povpeševati to podjetje.

Doneski naj se blagovoljno pošiljajo na adresu: Bagajnik osrednjega odbora: Gosp. Ivan Kramaršič, o. kr. stotnik domobranskega polka št. 27, v Ljubljani.

Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani.

Preddnik: **Mihael Lukane pl. Savenburg,** o. kr. polkovnik v p.

I. podpredsednik: **Oton pl. Detela,** deželni glavar vojvodine Kranjske.

II. podpreds.: **Ivan Hribar,** župan deželnega stolnega mesta Ljubljane.

Velepoučen slučaj. Minole sobote se je vršila na okrožnem sodišču v Celju kazenska razprava proti nekemu Slovcu. Na tej razpravi pa se je dogodilo, da je državni pravdnik, sicer zagrižen Nemeč, sam moral prodlagati, naj se nekatere priče še enkrat pozovejo, da bodo še enkrat zaslišane in to na slovenskem jeziku!

Prvikrat so bile namreč njihove izpovedbe zapisane na nemškem jeziku, ali v tako slabem prevodu, da se na zadnje ni vedelo, kaj je res in kaj ni! Obtoženec je sedel dva meseca v preiskovalnem zaporu in so ga na podlagi prejšnjih zaslišavanj smatrali brezdvomno krivim. Po celodnevem zaslišavanju priča v slovenskem jeziku pa je bil popolnoma oproščen. — Ta slučaj je velepučen; da, kričeč. Zato si so se morali — ako so hoteli izvedeti resnico — k postopanju, ki ga zahteva zdrav človeški razum: k zaslišavanju ljudi v tistem jeziku, katerega ti ljudje govore. Ni ga argumenta, ki bi mogel bolje podpreti našo zahtevo po slovenskem uradovanju, nego jo je ta dogodek.

Da se ni v državnem pravdniku vzbudilo toliko tenkovednosti, da je zahteval slovensko zaslišanje priča, da so imeli sodniki pred seboj le nemško napisane izpovedbe, dogodil bi se bil prav lahko slučaj Bratuša št. 2. To je: obsodili bi bili človeka po nedolžnem. Ne le radi principa narodne enakopravnosti — ali, kakor bi rekli naši nasprotniki, iz narodne nestrpnosti — ampak tudi radi principa pravice in humanitete zahtevamo mi in moramo zahtevati, da oblasti v našem jeziku občujejo z našimi ljudmi!

Ne umejemo slovenski! Znete-li morda nemški? Prejeli smo: Dne 8. t. m. sem bil a šla na župni urad svetega Antona novega radi neke zamujene stvari. Dospel pred pisarno pozdravila sem neprikritim ve-

seljem napis: »Uradne ure ob delavnikih od 9.—2. Mislija sem si: »Torej vendar danes boš mogla v tem uradu govoriti v svojem materinem jeziku!«

Srčno sem vstopila v pisarno, ali kmalu mi je bilo jasno, kako sem se motila v svojem pričakovanju in kako neopravičeno je bilo moje hipno veselje. Pozdravila sem po slovenski. Odgovor pa mi je bil: »Non capisco. Sprechen Sie vielleicht deutsch?« Bilo mi je kakor da sem nakrat telebnila z oblakov doli. Zbolelo me je, doznavšo, da v uradu župnije, ki šteje tisoče slovenskih duš, ne znajo ali pa nočejo znati slovenski (eno in drugo je dovolj hudo). Ali skoro še bolj me je spekle vprašanje, da-li ne znam morda nemški! Po tem vprašanju še-le sem prav občutila, kako zapostavljeni smo tu! Jezik tujinca jim je ljubši, nego jezik domačina, avtohtonnega prebivalstva, ki biva tu že stoletja in na šegar tleh (to ne rečemo lahko) stoji to naše mesto!

Razočarana in užaljena sem zapustila pisarno župnije pri svetem Antonu novem.

Vijolinistinja Heritesova. Kakor smo že včeraj povedali, bo na koncertu vojaškega orkestra, ki bo danes ob 8. uri zvečer v dvorani »Schillervereina«, sodelovala tudi češka virtuozinja na goslih, g.čna Marija Heritesova. Kakor smo že včeraj povdarjali, je vspeh tega koncerta sestavljen izključno iz slovanskih kompozicij.

Evo vspeha: I. Čajkovskij: Patetična simfonija v H-molu.

II. Dvorak: Koncert za gosli v H-molu: 1. Allegro, 2. Adagio, 3. Finale (G.čna Heritesova).

III. Catolla: Žalni intermezzo.

IV. Čajkovskij: Ouverture Solennelle 1812.

Obeta se nam tedaj glasbeni užitek, ka terega ne bi smeli zamuditi ljubitelji slovanske glasbe izvrajane po slovanski umetnici, izišli iz slavne prof. Ševčikove šole, ki je vzgojila Ondrička, Kubelika in Kojana.

Za odkup Dolinarjevega grobišča so došli na našo upravo sledeči darovi:

Tržaško podporno in bralno društvo v Trstu	K 30.—
g. Jakob Mankoč v Trstu	2.—
Skupaj	K 32.—
Prej nabrano	K 179.90

Vsega skupaj K 211.90

Ker bo stal odkup grobišča približno 800 kron, se nadejamo, da se bo še marsikdo odzval.

Vse nadaljne darove sprejema uprava »Eдинosti« v Trstu, ulica Molin piccolo št. 7, II.

Odbor »Šolskega Doma« v Gorici objavlja ravnokar poziv, v katerem pripoveduje, kako se je slovensko ljudsko šolstvo od tedaj, ko so rodoljubje pred 22 leti osnovali v Gorici prvi slovenski šolski vrtec, tako krepko razvijalo, da so morali rodoljubje misliti na zgradbo velikega šolskega poslopja. Ali tudi to poslopje, da-si je obširno, ne zadostuje več. Misliti so morali na zgradbo drugega, četudi manjšega poslopja v južnem delu mesta. V ta namen je že nakupljen potreben svet, stavbeni načrti so izdelani in potrjeni. Prevadarek znaša okroglih 560.000 K. Vsa je pripravljeno, manjka jedino le še — denar. Zato apelira odbor na požrtvovalnost rodoljubov, da omogočijo zgradbo. Vsakdo naj da, kolikor more utrpeti: ali v gotovem denarju, ali v blagu, ali v delu, ali s prevajanjem. Vsaki dar bo vsprejet hvaležnim srcem V skupnem prizadevanju je moč. V tem znamenju so goriški Slovenci vedno zmagovali. To znamenje naj jim bo tudi v bodoče: geslo, ponos! Poziv zaključuje: »če ohranimo narodu mladino, ohranimo narod samega sebi! Če nevednost in dušno temo preženemo s krščansko resnico in vsakovrstnim koristnim znanjem, olajšamo in oslajšamo življenje tisočem, ki bi sicer vzdihovali v neugodnih razmerah. Krščanska resnica in vsakovrstno svetno znanje nas osvobodit ter nas stori deležne življenja svobodnih narodov in ne sužnjev. Zato trudim se vsi, da bomo vedno bolj deležni prave luči in svobode, katero dosežemo, ako smo — složni v delu!

Železniški kongres v Trstu. V Trstu je došlo kakih 150 višjih železniških uradnikov z raznih evropskih železnic, da se udeležijo tu mednarodne konference, ki se bo vršila v borzni dvorani. Konferenci predseduje vladni svetnik in ravnatelj obrata južne železnice, Emil Caspar.

Razpisana služba. V območju finanč-

nega ravnanjstva v Trstu je razpisana služba finančnega asistenta v XI. plačilnem razredu. Prošnje, v katerih treba dokazati tudi poznanje deželnih jezikov, je predložiti predsedstvu finančnega ravnanjstva v štirih tednih, računano od 5. marca dalje.

Deželno sodišče.

Zmanjšana kazn. Dne 17. no vembra m. l. je kopersko okrajno sodišče obsodilo Andreja Božiglavu na 4 tedne strogega zapora, zato, ker je na večer dne 9. avgusta po cesti, ki vodi iz Kozina v Bazovico, dirjal na svojem kolesu, ne da bi imel prižgano svetilko. Že to dejstvo samo je tvorilo prestopok proti predpisom za kolesarje, a poleg tega in radi tega je Božiglav tudi podrl neko žensko, imenom Emilijo Krajner, katera se je precej težko pobila na glavo in bolj lahko tudi drugod. A tudi Božiglav je o tem padel s kolesa ter se tudi on težko pobil na prsih. Na vpitje Emilije Krajner je bil prihitel na lice mesta neki orožnik, ki se je ravno nahajal tam blizu ter je takoj aretoval Božiglavu, katerega je tudi hotel tirati paš v Koper. Ker je bil pa precej težko ranjen, se je Božiglav uprl orožniku ter zahteval, naj orožnik preskrbi koleselj na njegove, Božiglavove troške, da se popoljeta v Koper. Orožnik ni hotel ustreči tej Božiglavovi zahtevi, a ker Božiglav ni hotel odjenjati, ga je orožnik v svojem sporočilu tožil javnega nasilstva. Slednjič je Božiglav zagrešil še tretji prestopok, in sicer s tem, da ni povedal svojega pravega imena.

Protiv razsodbi koperskega okrajnega sodišča je pa Božiglav uložil rekurz, na podlagi katerega se je včeraj vršila na tukajšnjem deželnem sodišču prizivna razprava. Na tej razpravi je sodni dvor razveljavil razsodbo koperskega okrajnega sodišča ter Božiglavu zmanjšal kazn od 4 tednov strogega zapora na en sam teden zapora.

Po sklepu lista.

Italijani in juridična fakulteta v Roveredu.

DUNAJ 10. Glasom neke parlamentarne korespondence je sklenil italijanski klub predložiti ministerskemu predsedniku dr. Koerberju izjavo, s katero klub italijanskih državnih poslancev izreka, da s sklepom vlade, da ustanovi pravno fakulteto v Roveredu, ni Italijanom nikakor zadovoljeno, ker ustanovitev juridične fakultete v malem mestu Italijanom ničesar ne obeta in ker tak zavod ne bo mogel živeti. Klub vstraja pri zahtevi, da se ustanovi italijansko vzučilšče v Trstu, ki je jedino mesto, kjer se nahajajo vsi pogoji za gara cijo razvoja visoke šole.

Trgovina.

Borzna poročila dne 9. marca. Tržaška borza.

Napoleon K 19.07—19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.20—240.70, Francija K 95.40—95.65, Italija K 94.80—95.65, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.65, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.40—99.80, ogrska krona K 96.85—97.10, italijanska renta K 99.25—99.75, kreditne akcije K 629.00—631.00, državne železnice K 628.00—630.00, Lombardi K 76.00—78.00, Lloydove akcije K 695.00—705.00. — Srečke: Tisa K 323—327, Kredit K 455.— do 465.—, Bodenredit 1880 K 293.—303.—, Bodenredit 1889 K 285.—291.—, Turške K 119.— do 119.22. Srbske 2% — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.50	99.55
" " v srebru	99.40	99.45
Avstrijska renta v zlatu	118.50	118.65
" " v kronah 4%	99.50	99.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.20	91.45
Avst. renta v zlatu 4%	117.10	117.55
" " v kronah 4%	96.95	97.—
" " renta 3 1/2%	88.55	88.65
Akcije nacionalne banke	1608.—	1607.—
Kreditne akcije	627.25	630.—
London, 10 Lstr.	240.30	240.27 1/2
100 državnih mark	117.50	117.52 1/2

20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.09	19.08
10 ital. lir	94.90	94.90
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 96.—, 5% italijanska renta 100.35, španski exterior 79.35 akcije otomanske banke 549.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 79.22 menjice na London 251.70, avstrijska zlata renta 101.— ogrska 4% zlata renta 99.90, Länderbank 460.—, turške srečke 114.—, parizka banka 10.46, italijanske meridionalne akcije 698.—, akcije Rio Tinto 11.95. Vzdržana.

London. (Sklep) Konsolidiran dolg 85 1/2, Lombardi 9 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 78 1/2, italijanska renta 99 3/4, tržni diskont 3.—, menjice na Dunaju —, dohodki banke 160 000, izplačila banke —. Boljša.

Tržna poročila 9. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.42 do 8.43, za oktober od 8.37 do 8.38. Rž za april 6.65 do 6.66, za maj — do —. Oves za april K 5.74 do 5.75, za maj — do —. Koruza za maj K 5.39 do 5.40, za julij 5.50—5.51.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: omejeno, slabo. — Prodaja 20.000 met. stotov, za 10 stotink nižje. Druga žita, rž in koruza za 5 stotink nižje. — Vreme: blago.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 38.50 frk, za maj 39.— frk. Mirno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 32 1/4, za maj 32 1/4, za september 33 1/4, za dec. 34 1/2, vzdržano; kava Rio navadna loco 30—33, navadna reelna 34—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marc 16.35, za maj 16.70, za avgust 17.10, za oktober 17.15, za december 17.45, za februar 17.60; stalno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh, Java 8.07 1/2 Sh. Mlačno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, feb.-avg. 64.25 do 65.50. Concessé in Melispile promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, feb.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za boljšo dobavo, vzdržano, 5 st. znižanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za april 15.25, za maj-junij 15.25, za maj-avgust 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.05, za april 22.20, za maj-junij 22.40, za maj-avgust 22.35 (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.35, za april 29.65, za mesec maj-junij 30.—, za maj-avg. 30.— (Mirno). — Repično olje za tekoči mesec 47.25, za april 48.—, za maj-avg. 49.25, za sept.-december 50.— (Mirno). Špirit za tekoči mesec 41.75, za april 41.75, za maj-avg. 41.—, za sept.-december 35.— (Mirno). — Sladkor surov 88° usn nov 21.—21 1/4 (Mirno), bel za tekoči mesec 24.37 1/2, za april 24.62 1/2 (Stalno), za maj-avgust 25.25, za okt.-jan. 26.50, rafiniran 56 1/2—57. Nestalno.

Tovarna pohišta

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa st. 52. A (v lastni hiši.)

Z A L O G A :

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

„Posojilnica in hranilnice“ v Kopru vknjižena zadruga z neomejenim poročtvom.

VABILO

redno občno skupščino

katera se bode vršila dne 25. marca t. l.

ob 10. predp. v uradnih prostorih (ul. Sv. Blaža 338).

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega odbora o delovanju zadruga v letu 1903.
2. Poročilo nadzorstva o računih zadruga v letu 1903.
3. Odobritev zaključnega računa za l. 1903.
4. Volitev upravnega odbora za leto 1904.
5. Volitev nadzorstva za leto 1904.
6. Eventuelni predlogi.

ODBOR.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohišta s strojevnim obratom

zalogo pohišta

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohišta primorske dežele.

Pohišto izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohišta pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke. Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Išče se

mlada, Slovenka, večča nemškega jezika za trgovinsko pisarno. Ponudbe je pošiljati pod »Slovenka« na upravo »Edinosti«.

Šivalni stroj, skoraj nov, najnovejšega sestava se prodaja po jako nizki ceni v ulici Fonder's 4, III.

Išče se krojaški pomočnik v starosti 17-20 let. Naslov pové uprava »Edinosti«.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Veliki izbor snovij za obleke, ki se po mer izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako nizkih cenah.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«

v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 nvč.
istza na dom » 40 »
istreki teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 22 »

Priporoča se krémarmem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpologo so vedno topla in mrzla jedila. Kréma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krómarm.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobna po jako nizki ceni.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-testenine po jako nizkih cenah, najdajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

V novi prodajalnici pohištva

ulici Madonnina št. 15 u Trstu se nahaja na izbero okvirja in zrcala po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Svoji k svojim!

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Salvator balzam (Liquer aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli, zagljenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdrailo materico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste. Cena omotu od 11 stekleničic z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano domače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodeu, ublažujejo katar, umirajo bledanje in lajšajo nadiho. Pospesujejo prebavljanje, čistijo kri in žreva. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni proizročene od glist. Delujejo izvrstno proti brupavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodeu. Odstranijo vsake mrzlice in vse bolezni izviraajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovila: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44.,** v bližini cerkve sv. Marka. Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducet (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpologo je tisoče in tisoče priznanih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadgozdar; Stefan Barčič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

— TRST —

M. MADRIZ Zaloga obuvala.
Via delle Poste št. 3.
— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -

Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Z masnim pudrom „Unique“

gospa Oiseau, se zadobi najlepše polt. Cena škatljici K 1.20 in 2.40. Zavitki po 60 st. v pismu.

Zalogo ima **IVAN KAINER**

— Gradee, Bahnhofgürtel številka 67. —

FILIJALKA

e. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
» 30 » » 3 % » 8 » » 2 1/2 %
» 30 » » 3 % » 30 » » 3 %

v zatih napoljenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 %
» 3 mes. » 2 1/4 %
» 6 » » 2 1/4 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Baneciro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpologo.

Krone in zlati napoljeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Bulimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradee, Hermandstadt, Inmost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predujme

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerosikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice »Banca d'Italia« v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnim posl. kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % takoj
» 3 % na 6 mesecev
» 3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2 % na 6 mesecev
» 2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega zneska izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneska treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zaručana se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti drimerni proviziji.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih tobakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.
STANIĆ, ul. Moli's piccolo 8.

LAURENČIĆ, trg pred vojašnico.

MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvoru).

MARTINI, trg Belvedere.

KERSTEN, ul. Stadion 1.

PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega trga).

BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.

BEVK, trg Barriera vecchia.

KRATZNIK (p i Sv. Jakobu).

BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona staroga).

Na državnem kolodvoru.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje
iztrebane vrednostne papirje in vnučuje zapale
kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
Izgubi

Vključuje in divinkuljuje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Borva naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.